החברותא

החברותא בטאון פנימי לחברים גליון מס **166** בס"ד ערש"ק פר' שמות י"ט טבת תשס"ב

פנינים יקרים

ואלו שמות בני ישראל הבאים מצרימה את יעקב איש וביתו באו (א', א') מצינו בחז"ל כי לא יזכה אדם להיות דבוק בכח התורה אלא בהיותו הוגה ועוסק בה מתוך ענוה ושפלות רוח ומבטל עצמו בפני חבריו להיות כולם יחד ראש אחד בלב אחד... וזהו שאמר הכתוב את יעקב. ר"ל כח התורה המרומז ביעקב אין לו קיום אלא כאשר "איש" וביתו באו, בשעה שלומד מתוך ענוה ושפלות ומבטל עצמו בפני חבריו להיות כולם יחד כאיש אחד בלב אחד וכו'. (עטרת יהושע)

ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה (א', א') ר"ת השבים. להורות כי לא יזכה אדם לתכלית מדרגת התשובה בימים אלו ימי השובבי"ם ליחד לבא לפומא ולהוציא הנצוצות הקדושות מבין הקליפות אלא בהיותו נזהר בענין האחדות מתוך כוונה נכונה לשם שמים. (עטרת יהושע)

ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה את יעקב איש וביתו וכו' (א', א') סופי תיבות תהלים ואותיות תשובה. כי ע"י תהלים זוכין לתשובה שהיא בחינת שמות בני ישראל הבאים מצרימה כי מ"ט שערי תשובה הם בחינת מ"ט אותיות שיש בשמות בני ישראל הבאים מצרימה להזדקק שם. (לקוטי מוהר"ן)

ויצא אל אחיו וירא בסבלותם וכו' ויצא ביום השני והנה שני אנשים עברים נצים ויאמר לרשע למה תכה רעך (ב', י"א-י"ג) זה היה קשה לו יותר מאשר ראה איש מצרי מכה אחיו, כי אמר לו, רשע למה תכה רעך כי מקלקל את הכלל ישראל את ואהבת לרעך כמוך שזה כלל גדול בתורה. וזהו גורם עיקר הגלות מה שאין שלום בין ישראל, אחדות היא היסוד. (שפת אמת)

וינהג את הצאן אחר המדבר ויבא אל הר האלקים חרבה (ג', א') משה דאג לתת מרעה ופרנסה לצאן הקדשים וביחד עם זה הביא את הצאן אל הר האלוקים חרבה, הורה להם אשר ע"י הפרנסה לא יעזבו את ה' חלילה, אדרבה עוד יתקרבו ביותר אל הר האלוקים לקיים מצוות התורה הניתנה בסיני... (אמרי חיים)

אסורה נא ואראה את המראה הגדול הזה מדוע לא יבער הסנה (ג', ב') משה לא חפץ לגאול אותו הדור שהיה שפל בעיניו מחמת שראה מה שעושין במצרים. ע"כ היה מתמה בדעתו ואומר מדוע לא יבעיר הקב"ה ויכלה הקוצים מכרם בית ישראל וכו'. ע"ז השיב לו הקב"ה של נעלך מעל רגלך היינו שיסיר ממנו מדה זו להעניש את ישראל במדת הדין כי אע"פ שחטאו ישראל אין זה אלא מחמת שעבוד וטירוף ובתוכיות פנימיות לבבם המה משתוקקים לעשות רצון קונם והראיה ע"ז הוא כי המקום אשר אתה עומד עליו אדמת קודש הוא ואם יש קדושה באיזה מקום בעולם הוא לאות וראיה כי לא חטאו ישראל... (עטרת יהושע)

ויאמר משה מי אנכי וכו' (ג', י"א) משה נתירא שכשיעשה דבר גדול כזה לגאול את ישראל על ידו יבא עי"ז להתנשאות בעיני עצמו וילכד במוקש הגאות. לכן לא רצה ליטול עטרה זו. אמנם השי"ת למדו איזה דרך ישכיל אור להנצל מזה ושלא יתנשא מזה השליחות והוא מהסנה כמו שאינו יודע הסנה משום התנשאות... (מאור ושמש)

וזה לך האות וגו' בהוציאך את העם ממצרים תעבדון את האלוקים על ההר הזה (ג', י"ב) י"ל עפ"י משחז"ל אני אשכון את דכא, הקב"ה משרה שכינתו על שפלי הרוח, ולא כמ"ד אתי דכא שהקב"ה מגביהו אלא הקב"ה שוכן אתו בשפלותו שהרי השרה שכינתו על הר סיני ולא הגביה הר סיני למעלה... (חתם סופר)

לך ואספת את זקני ישראל (ג', ט"ז) לך ואספת גימטריה על הצדיקים ועל החסידים. וזהו דרך הבעש"ט אשר חסידים מתאספים לרבם הצדיק בש"ק ומתחממים באור תורתו ושבתו. (אמרי חיים)

בזאת תדע כי אני ה' (ז', י"ז)... ידוע אין זאת אלא תשובה, וזה שאמר הכתוב "וזאת" פירוש ע"י תשובה תדע כי אני ה'. תוכל לבא לידי אמונה שלימה להאמין שיש בורא עולם. (באר מנחם)

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

שיחת הרא"ש חודא"ש תשכ"ג בעש"ה באירון, נכתב ע"י הר"ש כפ' ההעתק

מהבדל בחיוב תלויה בדבר

אצל הרבש"ע אין הבדל בין צדיק לרשע, כי הקב"ה מוריד השפעה לעולם בצורה אחידה המאפשרת לבני האדם להשתמש בהשפעה כשאיפתו, לפיכך מובן שכל המושג צדיק ורשע הוא מצד המקבלים, וכן אומרים באיכה "מפי עליון לא תצא הרע והטוב" - "מה יתאונן אדם חי גבר על חטאיו", אם משהו מתאונן הוא רק מכח הסתכלות שלו על העולם.

אם מצד המשפיע אין הבדל בין צדיק לרשע איך בפועל יודעים שיש צדיק ויש רשע ומה בכ"ז הבדל בין צדיק לרשע? ההבדל בין הצדיק לרשע אינו מתחיל בשעה שיש לכל אחד הנסיונות אלא דוקא מתי שהאדם רואה על הזולת שנכשל באיזה כשלון. הצדיק מפנים את הכשלון כאלו הוא הכשלון של עצמו. משא"כ הרשע אינו מוכן כלל להפנים את הכשלון לעצמו בכל צורה ובכל דרך.

התוצאות: מאחר והצדיק מתחבר אל הכשלון כאלו הוא הכשלון של עצמו. נמצא כאשר מסובב הסיבות מביא לצדיק נסיונות באותו ענין שראה אצל הזולת. אינו נכנס ללחץ, הצדיק מבין שהקב"ה חפץ בתפלתו ומיד מרים קולו בתפלה, כי יודע ומבין שיצרו של אדם מתגבר בכל יום ואם אין הקב"ה עוזרו אינו יכול. משא"כ הרשע לא הפנים לעצמו כלום, וכל מה שראה אצל הזולת אין זה שייך אלא אצל הזולת, ולכך כאשר מסובב הסיבות הביא לרשע נסיונות באותו ענין (שראה אצל הזולת) נכנס מיד ללחץ כי לא האמין שגם הוא מסוגל לעבור אותם נסיונות, ומכיוון שגם עליו עוברים אותם נסיונות הוא נופל ביאוש והיאוש סוחף אותו לכל מיני כשלונות ר"ל.

התורה אומרת: "ואהבת לרעך כמוך" (ויקרא י"ט, י"ח) כמוך ממש. ואיך אפשר לאהוב את השני כמו שאוהב את עצמו? הרי האדם קרוב אצל עצמו? אלא בזה שרואה איזה כשלון אצל השני האדם מתבונן וחושב שזהו בעצם הכשלון של עצמו, ואז בודאי יגביר אהבתו אל החבר בהתבוננו כמה שהחבר סובל מתוך זה שיש לו נסיונות ומתוך זה שאינו מסוגל לעמוד בנסיונות. וממילא יקיים את המצוה ואהבת לרעך כמוך ממש.

כאשר האדם רואה את השני שאינו עומד בנסיונות ונופל בכשלונות. הנטיה של האדם לגרום לנכשל צער, אנו צריכים להזהר שלא לגרום שום צער לזולת. כי גרימת הצער מראה עד כמה שאינו מפנים את הכשלון של השני כאלו הוא הכשלון של עצמו. וממילא גרימת הצער יוצרת פירוד ובלי אחדות אין לקשר כל קיום. ולא יהיה כל תועלת במה שמתערב בענינים של האחרים, אף אם כוונתו להועיל (כדי שלא יכשל עוד וכדי לתקן את מה שנכשל).

הנכונות להפנים את הכשלון של הזולת כאלו הוא הכשלון של עצמו מגלה את האהבה האמיתית אהבה שאינה תלויה בדבר. כי לאהבה כזאת אין כל אינטרס עצמי. וכל האינטרס שלו הוא לעשות נחת רוח לבורא יתברך שמו כך שמנצל כל לחץ וכל תחושה להתקשרות בורא יתברך שמו. וכאשר האדם רואה את חברו כשנכשל ומתוך אהבה שאינה תלויה בדבר מפנים את הכשלון כאלו הוא הכשלון של עצמו אין שום ספק שעצם ההכרה תועיל לחבר לקלוט הרהורי תשובה אף אם לא יוציא מפיו דיבור אחד. וכ"ש כאשר ימצא איזה מלות חזוק והכוונה שיהיו מתאימים למצב בו הנכשל נמצא.

על עצם הנסיעה המאורגנת למירון אמר הרא"ש שרואה בה התקדמות בחברותא. כי כל פעולה שיעשו בצותא נותנת כח לאחדות ולהחדרת הדרך אותה אנו מכוונים.

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

שיחת הרא"ש ספירת העומר אייר תשכ"ג נכתב ע"י הר"פ.

הענין של ספירת העומר הוא להגיע לתכלית שהוא ההתעלות במדרגות של חסד גבורה תפארת נצח הוד יסוד ומלכות כאשר בכל מדרגה צריכים להגיע למלכות שבה כמו שמכוונים בעת שסופרים בספירת העומר חסד שבחסד גבורה שבחסד עד מלכות שבחסד. וכן חסד שבגבורה גבורה שבגבורה עד מלכות שבגבורה, וכן עד מלכות שבתפארת, מלכות שבנצח, מלכות שבהוד, מלכות שביסוד, מלכות שבמלכות.

הפסגה שבכל מדרגה הוא המלכות כי המלכות מגלה שאין אדם יכול לעשות כלום, והכל מכח העליון מהבורא יתברך שמו.

הרא"ש הסביר כי מדת החסד היא מדה שיש בבריאה וניתנת להמחשה, גם גבורה היא מדה שיש בבריאה הניתנת להמחשבה, וכן בתפארת נצח הוד ויסוד. אבל מלכות אינה מדה שניתנת להמחשה, וכל המלכות בא מתוך ההתבוננות של האדם כמו שאמרו חז"ל אין מלך בלא עם. ואם האדם ישאיר לעצמו איזה תחושה של ערך בזה שממליך את הרבש"ע אין זה המלכת ה' אלא המלכת עצמו כלומר יש לי ערך עצמי שבזה אני ממליך את ה'. לכן חובת האדם להכיר בצורה הברורה ביותר שאין לו כל ערך עצמי ואינו יכול לעשות כלום, ורק מתוך זה שמכיר שהכל מאת הבורא יתברך שמו. הרי שכל מה שיש לי אינו שלי, רק של הרבש"ע זהו המלכת השי"ת בעולמות המדרגה העליונה של הספירה.

בעצם האדם מרגיש שלכאורה עושה איזה פעולה אם הוא במדת החסד ואם הוא במדת הגבורה בהתגברות. והאמת אינו כן שהאדם אינו עושה כלום ומה שמרגיש שעושה איזה פעולה גם זה אינו שלו, וזהו מלכות שבחסד, להבין שהמדה הזו של חסד הנראית לי כאלו יש בי גם בזה לית לי מגרמי כלום. וכן על זה הדרך עד שמגיע למדת המלכות ממש. שמתחילה מבין שהכל מאת השי"ת והוא מלכות שבחסד מלכות שבגבורה מלכות שבתפארת עד מלכות שבמלכות שיא ההתבטלות ממש.

מי שעובר את כל המ"ט ספירות בהתעלות המדרגות הוא יכול לזכות בקבלת ההשפעה במתן תורה שהוא שער ה"נון". אבל להכנס לשער ה"נון" לא יכולים רק אלו שהם בדרגת בעלי תשובה שיש להם כח ההתבטלות המוחלטת מחמת היותם בבחינת "חטאתי נגדי תמיד". הרא"ש סיים שהצדיקים שזכו להכנס לשער ה"נון" מעטים הם כמו דוד המלך ע"ה רבי עקיבא ע"ה ועוד כהנה. ולא כל אחד מסוגל להגיע לשער ה"נון" אלא שכל אחד צריך להשתדל כפי כוחותיו. כי גם דוד המלך ורבי עקיבא לא עשו השתדלות להגיע לשער ה"נון" אלא היו אמיתיים בהכרת השפלות חטאתי נגדי תמיד וממילא הגיעו לשער ה"נון".

זכרון להולכים הרה"ח ישעיהו זאב שיינברגר ז"ל

בליל רביעי י"א טבת תשס"ב נסתלק מאתנו החבר הרה"ח ר' ישעיהו זאב שיינברגר ז"ל, ר' ישעי' ז"ל הגיע אל הרא"ש בשנת תשכ"ה ומאז ועד היום זכה ר' ישעי' להיות דמות מרכזית בחברותא. מיד עם הגיעו, התחבב על הרא"ש כבן טפוחים ממש. החברים מצאו מהר מאד קשר עמוק עם ר' ישעי' אשר ביחד חדדו בהבנת אמריו ודרישותיו של הרא"ש וביחד עבדו למצא את הכוון המעשי בכל אימרה ודרישה.

ר' ישעיה היה מהחיילים הותיקים והנאמנים של "יד עזרה", תקופות ארוכות בילה ר' ישעי' בארצות הנכר. בנסיעות אלו הביא דבר ה' היוצא מהרא"ש שליט"א. ר' ישעי' היה חבר פעיל ב"יד עזרה" אותה השתדל לעצב בחומר וברוח, מאז הווסדותה ועד לאחרונה.

הקשר הנפשי שהיה לר' ישעי' עם הרא"ש יבלחט"א היה לפלא, ר' ישעי' היה רגיל לומר: האריז"ל גילה את תורת הקבלה והביאה שתהיה קלה להבנה, הבעש"ט המשיך לגלות את תורת הקבלה - החסידות שתהיה קלה להמחשה. והרא"ש שליט"א ממחיש את תורת החסידות (מקורו בתורת הקבלה) עד כדי עשותו עיסה שניתן ללעוס ממש. (בשיחות אישיות היה מתבטא לפעמים שהרא"ש מאכיל אותנו בכפית את האמונה הפשוטה...) בכח הקשר הנפשי עם הרא"ש היה מבלה הרבה במחיצתו ואכן זכינו שרבים מהמכתבים שיצאו מפי הרא"ש נוסחו והועלו על הכתב ע"י ר' ישעיהו ז"ל. (מכתבים אלו ראו אור בעלון "חברותא").

נדבך מיוחד של ר' ישעי' היה מעשי החסד בפועל להאכיל לרעבים לחם בנפש חפצה וברוח נדיבה, שנים רבות שימש ר' ישעי' כ"טבח" הראשי של מטבח "יד עזרה" מתוך חדות היצירה לכבוד שבת ויו"ט לכבוד אירועים חברתיים או לצורך חלוקה לנצרכים.

שמחת החיים וקבלת פני חבירו באהבה היתה תוצאה ישירה של חדות היצירה בכח האמונה הפשוטה. התועדות חברים בנוכחותו הפיזית של ר' ישעי' קבלה מעמד וערך בל ישוער. שירי האמונה והבטחון היו שגורים בפיו. יצוין שעוד השנה זכינו לנוכחותו במפגש החברים בשמחת תורה שנערך בבית הרא"ש שליט"א. נוכחותו המסורתית לוותה באימרות ובשירי אמונה וכו'.

האמונה והבטחון מנת חלקו של האיש החסידי היה חרוט במראה פניו המאירים אותו נשא איתו עד לעת פטירתו ממש. כרבים מהחברים ובני המשפחה זכיתי גם אני כותב שורות אלו לבקר אצל המנוח ביום הסתלקותו לבית עולמו. נפלא מאד היה לראות איך שקבל את אלו שבקרו אצלו בסבר פנים יפות כאשר חיוך רחב עולה על שפתיו, למרות ידיעתו והבנתו שאלו הם השעות האחרונות שזוכה להיות עלי אדמות. על כגון דא ניתן לצטט לשון המלבי"ם על הפסוק: ויכל יעקב לצות את בניו ויאסוף רגליו אל המטה ויגוע ויאסף אל עמיו (מ"ט ל"ג) וז"ל: נדמה כמי שהולך ממדינה למדינה ע"מ להשאר שם במחוז חפצו שמסדר צרכי הצידה ועניני דרכו. ומפקד הנהגת בני ביתו איך יתנהגו בעת שלא יהיה בתוכם. ואז יאסוף רגליו אל הספינה או המרכבה אשר תוליכהו למשוש דרכו וכו' ע"ש.

לנו החברים נותרה ההוראה של רב חייא בר אבא בשם רבי יוחנן: אחד מבני החבורה שמת תדאג כל החבורה (שבת ק"ה ע"ב) וכן נפסק להלכה ברמב"ם ובשו"ע יור"ד שצד, ה. בקבלת החלטות חיוביות בחזוק והתחזקות בדרך האמונה החסד והתפלה נמצא נחומים. יהי זכרו ברוך.

חברו הותיק: הרי"ל פרוש

שהשמחה במעונם

הר"ר ישראל פלדמן ומשפ' להכנס הבן לעול המצוות

יו"ל ע"י
מערכת החברותא
רח' עדני 3
02 - 5829688
פקס: 02 - 5325477
ת.ד. 5080
ירושלים 91050

כוס תנחומין

למשפ' שיינברגר הנכבדה

על פטירתו של ראש המשפחה הרה"ח ישעיהו זאב בר"ר דוד אורי ז"ל

ת. נ. צ. ב. ה.